

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ

ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
Το Σχολείο
Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης
2021-2024

Τόμος III
Σχέδιο Έκθεσης – Γενική Εκτίμηση της Εικόνας του Σχολείου

Εισαγωγή

Η Έκθεση «Γενικής Εκτίμησης της Εικόνας του Σχολείου» συντάσσεται άπαξ με την έναρξη της υλοποίησης των διαδικασιών του προγράμματος του ΟΚΜ στο σχολείο.

Η έκθεση αποτελεί το εναρκτήριο σημείο της εφαρμογής της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης στο σχολείο και αποτυπώνει την αξιολογική κρίση των εκπαιδευτικών για το σχολείο σε μια συγκεκριμένη ιστορική στιγμή. Αποτελεί το κείμενο το οποίο η Σχολική Μονάδα συντάσσει μετά την ολοκλήρωση της αντίστοιχης δραστηριότητας και στο οποίο παρουσιάζει με σαφή και ολοκληρωμένο τρόπο, τόσο τις διαδικασίες αυτοαξιολόγησης που ανέπτυξε, όσο και τα αποτελέσματα που προέκυψαν από αυτήν.

Τα αποτελέσματα της έκθεσης της «Γενικής Εκτίμησης» (επιτεύγματα και αδυναμίες του σχολείου) αποτελούν τη βάση στην οποία θα στηριχθεί η συνέχεια της υλοποίησης του προγράμματος ΟΚΜ με σκοπό τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου στο σχολείο.

Οι τρεις ενότητες τις οποίες προτείνεται να περιλαμβάνει η έκθεση «Γενικής Εκτίμησης της Εικόνας του Σχολείου» είναι:

Α. Οι διαδικασίες αξιολόγησης που ακολούθησε η Σχολική Μονάδα για τη συνολική απεικόνιση του σχολείου, ενότητα στην οποία συγκεντρώνονται πληροφορίες όπως: ο χρόνος και η διάρκεια της αξιολόγησης, ο αριθμός των ομάδων που δημιουργήθηκαν, η σύνθεση των ομάδων, ο αριθμός των συναντήσεων κάθε ομάδας κ.λπ. (200 λέξεις περίπου).

Β. Το φύλλο της γενικής εκτίμησης της εικόνας του σχολείου, στο οποίο αποτυπώνεται περιγραφικά και ποσοτικά η τελική θέση των μελών της σχολικής κοινότητας για την κατάσταση και τη λειτουργία του σχολείου ως προς κάθε δείκτη ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου. Πρόκειται στην ουσία για την παρουσίαση του αποτελέσματος της εργασίας της ολομέλειας των συμμετεχόντων, με την καταγραφή της ενιαίας θέσης ή εικόνας για το σύνολο των δεικτών ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου. Η περιγραφική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης αφορά τη διατύπωση αιτιολογημένων αξιολογικών κρίσεων για την εικόνα του σχολείου (100 λέξεων περίπου για κάθε δείκτη ποιότητας), έτσι ώστε να υποστηρίζεται με συγκεκριμένα στοιχεία η ανάδειξη των εκπαιδευτικών επιτευγμάτων του σχολείου ή/και των περιοχών που απαιτούν βελτίωση. Η ποσοτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων, προσφέρει ένα συνοπτικό αριθμητικό χαρακτηρισμό στην αποτίμηση κάθε επιμέρους δείκτη, διευκολύνοντας τη συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων, τόσο ανάμεσα στις διάφορες περιοχές του εκπαιδευτικού έργου (π.χ. την ιεράρχηση των περιοχών του εκπαιδευτικού έργου ανάλογα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, τον εύκολο εντοπισμό των σημείων υπεροχής και των αδυναμιών του σχολείου), όσο και ως προς τη διαφοροποίηση της κατάστασης και της λειτουργίας του σχολείου στην πάροδο του χρόνου. Για την ποσοτική αποτύπωση προτείνεται η καταγραφή της κοινώς αποδεκτής θέσης των μελών της σχολικής κοινότητας με τη χρήση της τετραβάθμιας αριθμητικής κλίμακας 1-4, όπου: 4- πολύ καλή (εικόνα χωρίς προβλήματα), 3- καλή (τα θετικά στοιχεία περισσότερα από τα αρνητικά), 2-μέτρια (κάποια σοβαρά προβλήματα), 1-προβληματική (αρκετά σοβαρά προβλήματα).

Γ. Τα κύρια αποτελέσματα της αξιολόγησης, ενότητα στην οποία παρουσιάζονται με τη μορφή αιτιολογημένης αξιολογικής κρίσης τα σημαντικότερα αποτελέσματα που προέκυψαν από τη διαδικασία σχετικά με το εκπαιδευτικό έργο όπως: τα σπουδαιότερα εκπαιδευτικά επιτεύγματα του σχολείου (οι δείκτες του εκπαιδευτικού έργου που συγκέντρωσαν την υψηλότερη βαθμολογία), οι αδυναμίες του σχολείου (οι περιοχές του ΕΕ Έκθεση Γενικής Εκτίμησης της Εικόνας του Σχολείου με τα περισσότερα προβλήματα), καθώς και οι δείκτες του εκπαιδευτικού έργου οι οποίοι επιλέχθηκαν από τη σχολική μονάδα για συστηματικότερη διερεύνηση και μελέτη (300 λέξεων περίπου). Η ενότητα

αυτή μπορεί να λειτουργήσει ανεξάρτητα, προσφέροντας έτσι μια συνοπτική και διαχειρίσιμη εικόνα των κύριων αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και των περιοχών του εκπαιδευτικού έργου που το σχολείο μπορεί να επιλέξει για ανάπτυξη δράσεων βελτίωσης.

Σε παράρτημα της έκθεσης μπορεί να συμπεριληφθούν τα αποτελέσματα στα οποία κατέληξαν οι επί μέρους ομάδες εργασίας και τα οποία αξιοποιήθηκαν από την ολομέλεια για τη σύνθεση μιας κοινώς αποδεκτής εικόνας του σχολείου.

Όσον αφορά, τέλος, τα περιγραφικά τμήματα της έκθεσης, θα πρέπει να σημειωθεί, ότι είναι σημαντικό:

- να αξιοποιούνται εκφραστικά μέσα που βοηθούν στην καλύτερη παρουσίαση των κύριων σημείων, όπως η χρήση υπότιτλων, κεφαλαίων, πλάγιων και έντονων γραμμάτων, υπογραμμίσεων κ.ά.,
- να περιλαμβάνονται πληροφορίες που είναι σαφείς και συγκεκριμένες,
- να αποφεύγονται οι εύκολες και οι ανώδυνες γενικεύσεις όπως π.χ. 'η συμπεριφορά των μαθητών είναι γενικά καλή',
- να περιέχονται αξιολογικές κρίσεις βασισμένες σε ποικιλία πηγών και συγκεκριμένα στοιχεία και όχι απλή περιγραφή ζητημάτων,
- οι κρίσεις που διατυπώνονται να προκύπτουν από τη σύγκριση των δεδομένων με συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης.

Στη συνέχεια παρατίθεται ενδεικτική φόρμα Έκθεσης 'Γενικής Εκτίμησης της Εικόνας του Σχολείου', την οποία μπορεί να συμπληρώσει το σχολείο μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

Έκθεση

Γενικής Εκτίμησης της Εικόνας του Σχολείου

Ταυτότητα του σχολείου

Καταγράφονται στοιχεία της ταυτότητας της Σχολικής Μονάδας.

A. Διαδικασίες Αξιολόγησης

Διατυπώνεται σύντομο κείμενο (200 λέξεων περίπου) σχετικά με τις διαδικασίες που ακολούθησε η Σχολική Μονάδα για τη γενική εκτίμηση της εικόνας του σχολείου (π.χ. αναφορά στο χρόνο και τη διάρκεια της αξιολόγησης, τον αριθμό των ομάδων που δημιουργήθηκαν, τη σύνθεση των ομάδων, τον αριθμό των συναντήσεων κάθε ομάδας κ.λπ.).

B. Συνοπτική αποτύπωση των δεικτών ποιότητας του σχολείου

Καταγράφεται η τελική θέση των μελών της σχολικής κοινότητας για την κατάσταση και τη λειτουργία του σχολείου ως προς κάθε δείκτη ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου. Η κοινώς αποδεκτή θέση για την εικόνα του σχολείου αποτυπώνεται περιγραφικά σε σύντομο κείμενο (100 λέξεων περίπου) με τη μορφή αιτιολογημένης αξιολογικής κρίσης αλλά και ποσοτικά με τη χρήση της τετραβάθμιας αριθμητικής κλίμακας 1-4, όπου: 4-πολύ καλή (εικόνα χωρίς προβλήματα), 3-καλή (τα θετικά στοιχεία περισσότερα από τα αρνητικά), 2-μέτρια (κάποια σοβαρά προβλήματα), 1-προβληματική (αρκετά σοβαρά προβλήματα). Στην περίπτωση που δεν έχει επιτευχθεί συναίνεση για την κατάσταση του σχολείου ως προς κάποιον τομέα, καταγράφονται τα δύο 'πλειοψηφικά' αποτελέσματα στο πλαίσιο της ομάδας.

Πεδίο Α : Δεδομένα του σχολείου

Δείκτης 1 : Σχολικός χώρος, υλικοτεχνική υποδομή και οικονομικοί πόροι

Αποτιμάται η κατάσταση του σχολείου ως προς την επάρκεια και την καταλληλότητα των σχολικών χώρων, των διαθέσιμων μέσων και του εξοπλισμού. Επίσης, αποτιμάται η επάρκεια των διαθέσιμων οικονομικών πόρων για την κάλυψη των αναγκών του σχολείου. Εξετάζεται κατά πόσον οι υπάρχοντες χώροι του σχολείου, η υλικοτεχνική υποδομή και οι οικονομικοί πόροι ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών, στις ανάγκες των μαθητών και των εκπαιδευτικών.

Περιγραφική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου (αιτιολογημένη αξιολογική κρίση) ως προς τον δείκτη:

Ποσοτική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου ως προς
τον δείκτη:

1	2	3	4

Δείκτης 2 : Ανθρώπινο δυναμικό -Στελέχωση του σχολείου

Εξετάζεται κατά πόσο ο αριθμός, η σύνθεση, η επιστημονική και παιδαγωγική κατάρτιση και η εμπειρία των εκπαιδευτικών ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες του σχολείου και τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών. Επίσης, αποτιμάται η κατάσταση του σχολείου ως προς την επάρκεια του διοικητικού, του ειδικού επιστημονικού και του βοηθητικού προσωπικού.

Περιγραφική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου (αιτιολογημένη αξιολογική κρίση) ως προς τον δείκτη:

Ποσοτική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου ως προς
τον δείκτη:

1	2	3	4

Πεδίο Β : Διαδικασίες στο σχολείο

Δείκτης 3 : Οργάνωση και Διοίκηση του σχολείου

Η ηγεσία και η διοίκηση του σχολείου αποτιμώνται σε σχέση με την οργάνωση και το συντονισμό της σχολικής ζωής. Η διατύπωση οράματος και καθορισμός των βασικών επιδιώξεων των στόχων και των αξιών που διέπουν τη σχολική ζωή, η διαμόρφωση ενός συμμετοχικού, συλλογικού και συνεργατικού πλαισίου εργασίας όλων των παραγόντων της σχολικής μονάδας, η διαμόρφωση και η εφαρμογή ενός λειτουργικού σχολικού προγράμματος, η αξιοποίηση των πόρων και του ανθρώπινου δυναμικού αποτελούν σημαντικά στοιχεία για την αποτίμηση του δείκτη.

Περιγραφική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου (αιτιολογημένη αξιολογική κρίση) ως προς τον δείκτη:

Ποσοτική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου ως προς τον δείκτη:

1	2	3	4

Δείκτης 4 : Διδασκαλία & μάθηση: Διδακτικές & Παιδαγωγικές πρακτικές στο σχολείο

Αποτιμώνται οι διδακτικές και παιδαγωγικές πρακτικές του σχολείου: ο αποτελεσματικός σχεδιασμός της διδασκαλίας, η υιοθέτηση ποικίλων διδακτικών μεθόδων, η αποτελεσματική διοίκηση της τάξης με τη σωστή αξιοποίηση του διαθέσιμου χρόνου και των μέσων διδασκαλίας, η ποιότητα της παιδαγωγικής σχέσης που αναπτύσσεται ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές, ο βαθμός εμπλοκής των μαθητών στην οικοδόμηση της γνώσης, η ποιότητα της αξιολογικής διαδικασίας για την ανατροφοδότηση της διδασκαλίας, η τακτική ενημέρωση των μαθητών για την ποιότητα της εργασίας τους, αποτελούν, μεταξύ άλλων, ενδείξεις ποιότητας για την εξέταση του δείκτη.

Περιγραφική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου (αιτιολογημένη αξιολογική κρίση) ως προς τον δείκτη:

Ποσοτική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου ως προς τον δείκτη:

1	2	3	4

Δείκτης 5 : Κλίμα & σχέσεις στο σχολείο

Εκτιμώνται οι τυπικές και άτυπες σχέσεις που αναπτύσσονται στο σχολείο μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, καθώς η ποιότητα των σχέσεων και των συνεργασιών του σχολείου με τους γονείς και με εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς φορείς. Η οικοδόμηση συνεργατικών σχέσεων, η επικοινωνία, εκτίμηση και εμπιστοσύνη μεταξύ των εκπαιδευτικών και των μαθητών, η διαμόρφωση μηχανισμών τακτικής και αμφίδρομης επικοινωνίας και ενημέρωσης των γονέων, οι συνεργασίες του σχολείου με άλλα σχολεία, και με φορείς της τοπικής και της ευρύτερης κοινωνίας αποτελούν σημαντικά στοιχεία για την αποτίμηση του δείκτη.

Περιγραφική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου (αιτιολογημένη αξιολογική κρίση) ως προς τον δείκτη:

Ποσοτική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου ως προς τον δείκτη:	1	2	3	4

Δείκτης 6 : Προγράμματα & δράσεις βελτίωσης

Αποτιμώνται οι διαδικασίες που αναπτύσσονται στο σχολείο για τη διαμόρφωση, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των σχεδίων δράσης. Η βελτίωση της ποιότητας των εκπαιδευτικών πρακτικών, η ενθάρρυνση της δημιουργικότητας και της καινοτομίας, η υλοποίηση υποστηρικτικών και αντισταθμιστικών προγραμμάτων, η διευρυμένη συμμετοχή των μελών της σχολικής κοινότητας στη διαμόρφωση και την υλοποίηση των σχεδίων δράσης όπως επίσης και η μέριμνα για την αξιοποίηση και τη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων τους στο σχολείο, αποτελούν βασικά στοιχεία για την αποτίμηση του δείκτη.

Περιγραφική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου (αιτιολογημένη αξιολογική κρίση) ως προς τον δείκτη:

Ποσοτική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου ως προς τον δείκτη:	1	2	3	4

Πεδίο Γ : Αποτελέσματα του σχολείου

Δείκτης 7: Φοίτηση, επιδόσεις και επιτεύγματα μαθητών

Εκτιμάται η εικόνα του σχολείου ως προς τις επιδόσεις των μαθητών του σε σχέση με τους στόχους και τα περιεχόμενα του προγράμματος σπουδών, καθώς και ως προς την πρόοδο που παρουσιάζουν τα επιτεύγματα των μαθητών του διαχρονικά. Εκτιμάται κατά πόσο το σχολείο διασφαλίζει τη συναισθηματική, ατομική και κοινωνική ανάπτυξη όλων των μαθητών και αποτιμούνται οι διαμορφωμένες πρακτικές του σχολείου για τη φοίτηση των μαθητών σε όλες τις τάξεις του σχολείου.

Περιγραφική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου (αιτιολογημένη αξιολογική κρίση) ως προς τον δείκτη:

Ποσοτική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου ως προς τον δείκτη:	1	2	3	4

Δείκτης 8 : Εκπαιδευτικά αποτελέσματα & λογοδοσία του σχολείου

Αποτιμώνται τα αποτελέσματα του σχολείου με βάση τους στόχους που τέθηκαν στην αρχή της σχολικής χρονιάς. Η ανταπόκριση του σχολείου στις θεσμικές του υποχρεώσεις, η επίτευξη των ετήσιων στόχων του σχολείου, η αποτελεσματικότητα των σχεδίων δράσης που υλοποιήθηκαν, η διάχυση των αποτελεσμάτων και των καλών πρακτικών, ο βαθμός ικανοποίησης εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων αποτελούν, μεταξύ άλλων, σημεία εστίασης για την αποτίμηση του δείκτη.

Περιγραφική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου (αιτιολογημένη αξιολογική κρίση) ως προς τον δείκτη:

Ποσοτική παρουσίαση της εικόνας του σχολείου ως προς τον δείκτη:	1	2	3	4

Γ. Κύρια Αποτελέσματα της Αξιολόγησης

Παρουσιάζονται με τη μορφή αιτιολογημένης αξιολογικής κρίσης **τα σημεία υπεροχής και οι αδυναμίες του σχολείου**, καθώς και προτάσεις για σχεδιασμό και προγραμματισμό δράσεων βελτίωσης σε επιλεγμένους τομείς του εκπαιδευτικού έργου στο σχολείο.